

Aivoliitto
aivoliitto.fi

Suomi elää aivoista
Aivoliiton tavoitteet hyvinvointialueille
31.8.2022

Rohkeasti terveys ja hyvinvointi edellä!

Kaikille sopivat modernit toimintatavat ja palvelut

→ **Aivoliiton tarjoama asiantuntemus ja palvelut osaksi sote-keskusten palveluja**

Aivoverenkiertohäiriö

Sujuva hoitopolku hälytyksestä hoitoon
Sujuva hoitopolku kuntoutuksesta kotiin

Kehityksellinen kielihäiriö

Perhekeskukset ja neuvolat perheiden tukena
Oikea-aikainen ja riittävä tuki lapsesta aikuiseksi

**VAIKUTTAVUUS - RESURSSIT
TASA-ARVO - YHTEISTYÖ - LAATU**

Rohkeasti terveys ja hyvinvointi edellä!

Mitä pitää tehdä?

- Löytää toisensa: hyvinvointialue, kunta, järjestöt, yritykset ja muut toimijat.
- Asettaa yhdessä terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tuottamiselle mittavissa olevat tavoitteet.
- Huolehtia yhdessä, että hyvinvointialueilla toimitaan tuloksellisesti ihmisten arjessa.
- Luoda yhdessä elämänhallintaa vahvistavia olosuhteita, joita kaikki voivat hyödyntää.
- Siirtää yhdessä ehkäisevän toiminnan painopistettä tarvittavassa määrin sote-palveluista ihmisten arkeen.
- Toimia yhdessä rohkeasti ja pitkäjänteisesti yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

1. Kaikille sopivat modernit toiminta-tavat ja palvelut

Mitä pitää tehdä?

- Toimia ja järjestää palvelut tuloksellisesti, modernisti ja resurssitehokkaasti.
- Varmistaa palveluiden soveltuvuus myös erityisryhmille saatavuuden, saavutettavuuden, esteettömyyden ja käytettävyyden näkökulmasta.
- Hyödyntää palvelumuotoilussa Aivoliiton asiantuntemusta: kokemustietoa ja osaamista erityistarpeiden huomioimisesta toteutuksessa.
- Kehittää palveluja ja etsiä ratkaisuvaihtoehtoja yhteistyössä Aivoliiton kanssa, jolla kokemus-, näkemys-, ja näköala-asiantuntemusta ja valmius kumppanuuteen.

2. Aivoliiton tuki ja palvelut osaksi sote-keskusten palveluja

Hyvinvointialueiden mahdollisuudet

Tunnistaa Aivoliiton erityisosaaminen.

Sisällyttää vertaistuki osaksi jokaisen kuntoutujan (myös läheisten) hoitopolkua.

Sisällyttää Aivoliiton palvelut ja tuki osaksi palveluohjausta.

Mahdollistaa osallisuus ja vaikuttaminen hyvinvointialueilla.

3. Sujuva hoitopolku hälytyksestä hoitoon

Mitä pitää tehdä?

Turvata kaikille nopea pääsy akuuttihoitoon.

Riittävän tiheä pelastuslaitosverkosto asukastiheydestä ja rajoista riippumatta
Ikä ei saa rajata hoitoon pääsyä - toimintakyky edellä

Järjestää akuuttihoito läheltä.

Akuuttihoidon päivystys kaikissa laajan päivystyksen sairaaloissa

Mahdollistaa tarpeenmukaiset hoitomuodot.

Varmistaa jatkohoito saumattomasti.

Tarpeenmukainen jatkohoito
Riittävä seuranta ja elintapaohjaus

4. Sujuva hoitopolku kuntoutuksesta arkeen

Mitä pitää tehdä?

- Varmistaa akuuttihoidon jatkoksi riittävä, moniammatillinen kuntoutus sitä tarvitseville.
 - Keskitetään alueellisiin neurologisiin kuntoutusyksiköihin
 - Kuntouttava hoitotyö tärkeä osa kuntoutustoimintaa
 - Läheisten kohtaaminen ja huomioiminen
- Järjestää AVH-seuranta (esimerkki "Eksoten malli") kaikilla hyvinvointialueilla.
 - Jokaiselle hoito- ja kuntoutussuunnitelma sekä seuranta
 - Sekundaaripreventio, kuntoutumisen eteneminen
- Varmistaa terveys- ja aikuissosiaalityön yhteistyö uuden arjen rakentamisessa.
- Tukea erityisesti työkäisten ja osatyökyisten työhön paluuta.
- Kehittää uusia toimintatapoja ja menetelmiä kuntoutumisen tukemiseksi.

5. Perhekeskukset ja neuvolat perheiden tueksi (kehityksellinen kielihäiriö)

Mitä pitää tehdä?

- Varmistaa perhekeskusten ja neuvoloiden palvelut perheiden tueksi.
- Tukea ja vahvistaa vanhemmuutta
 - Säännölliset ja tiiviit kontaktit lastenneuvolan ja varhaiskasvatuksen ammattilaisiin
 - Aivoliiton palvelut ja tuki käytössä.
- Hyödyntää perhetyön mahdollisuudet.
- Varmistaa huolen herätessä varhainen tuki lapselle ja perheelle.
- Varmistaa neuvolan ja erikoissairaalanhoidon palvelupolkujen sujuvuus
 - Tukitoimet ja kuntoutus saumattomasti
 - Kattava seuranta.

6. Oikea-aikainen ja riittävä tuki lapsesta aikuiseksi (kehityksellinen kielihäiriö)

Mitä pitää tehdä?

- Tunnistaa haastavat siirtymät: varhaiskasvatus, ala- ja yläkoulu, jatko-opinnot, työelämä
 - Yksilöllinen tuentarve
 - Diagnoosin tarkentuminen eri kehitysvaiheessa.
- Järjestää tarvittavat tutkimukset, palvelut ja tuki viiveettä.
- Rakentaa joustava palvelupolku
- Tehdä laaja-alaista yhteistyötä: varhaiskasvatus, sivistystoimi, Kela, TE-toimisto, hyvinvointialue, YTHS. (yhteistyö, laatu)
- Hyödyntää kaikki tuen mahdollisuudet: Aivoliitto ry, Aivoliiton palvelut oy.

Hyvinvointialueiden asukasmäärät

Oulun yliopistollisen sairaalan erityisvastuualue (730 003 as.)

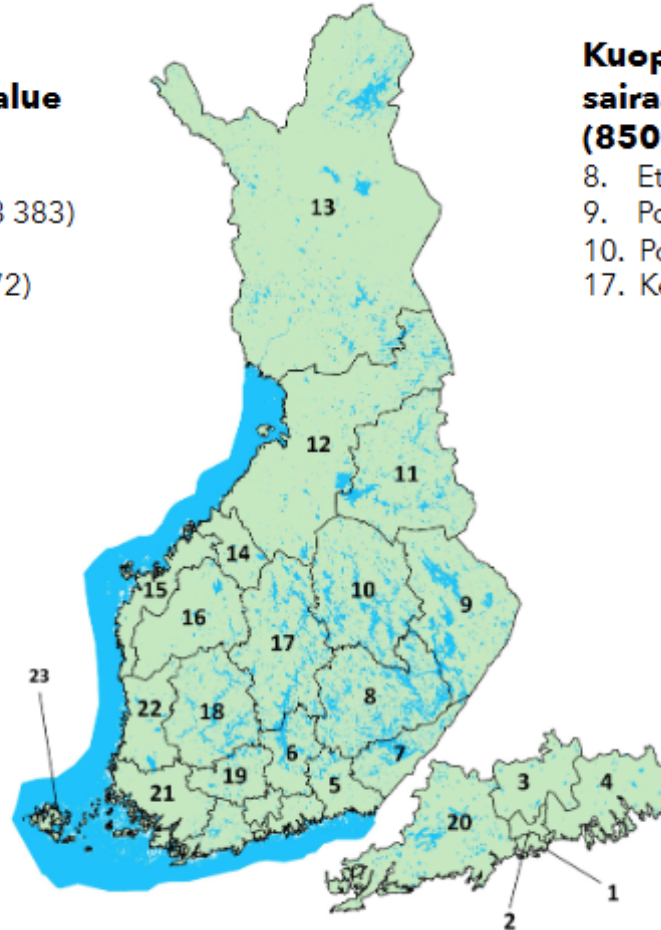
- 11. Kainuu (71 916)
- 12. Pohjois-Pohjanmaa (413 383)
- 13. Lappi (176 732)
- 14. Keski-Pohjanmaa (67 972)

Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualue (878 937 as.)

- 18. Pirkanmaa (520 173)
- 19. Kanta-Häme (170 766)
- 16. Etelä-Pohjanmaa (187 998)

Turun yliopistollisen sairaalan erityisvastuualue (877 091 as.)

- 21. Varsinais-Suomi (480 724)
- 22. Satakunta (215 867)
- 15. Pohjanmaa (180 500)

Kuopion yliopistollisen sairaalan erityisvastuualue (850 230 as.)

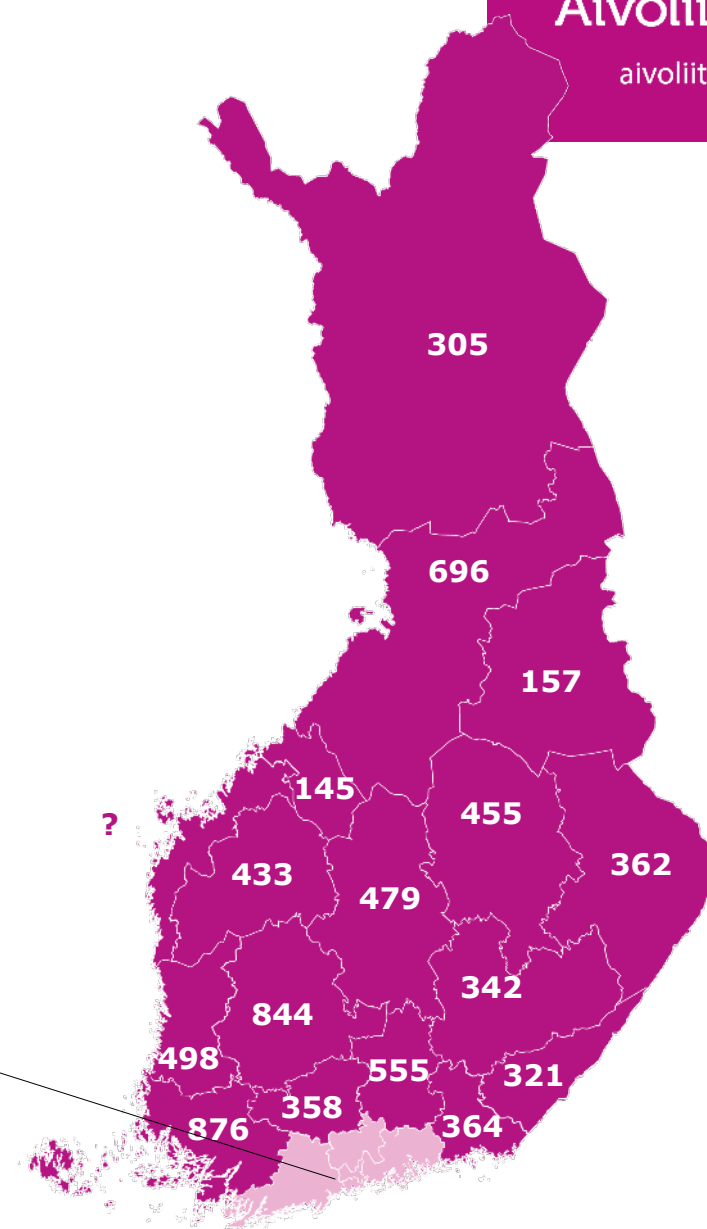
- 8. Etelä-Savo (141 361)
- 9. Pohjois-Karjala (160 259)
- 10. Pohjois-Savo (273 597)
- 17. Keski-Suomi (275 013)

Helsingin yliopistollisen sairaalan erityisvastuualue (2 196 088 as.)

- 1. Helsinki (656 970)
- 2. Vantaa-Kerava (273 562)
- 3. Keski-Uusimaa (198 397)
- 4. Itä-Uusimaa (98 071)
- 5. Kymenlaakso (170 121)
- 6. Päijät-Häme (199 249)
- 7. Etelä-Karjala (127 299)
- 20. Länsi-Uusimaa (472 419)

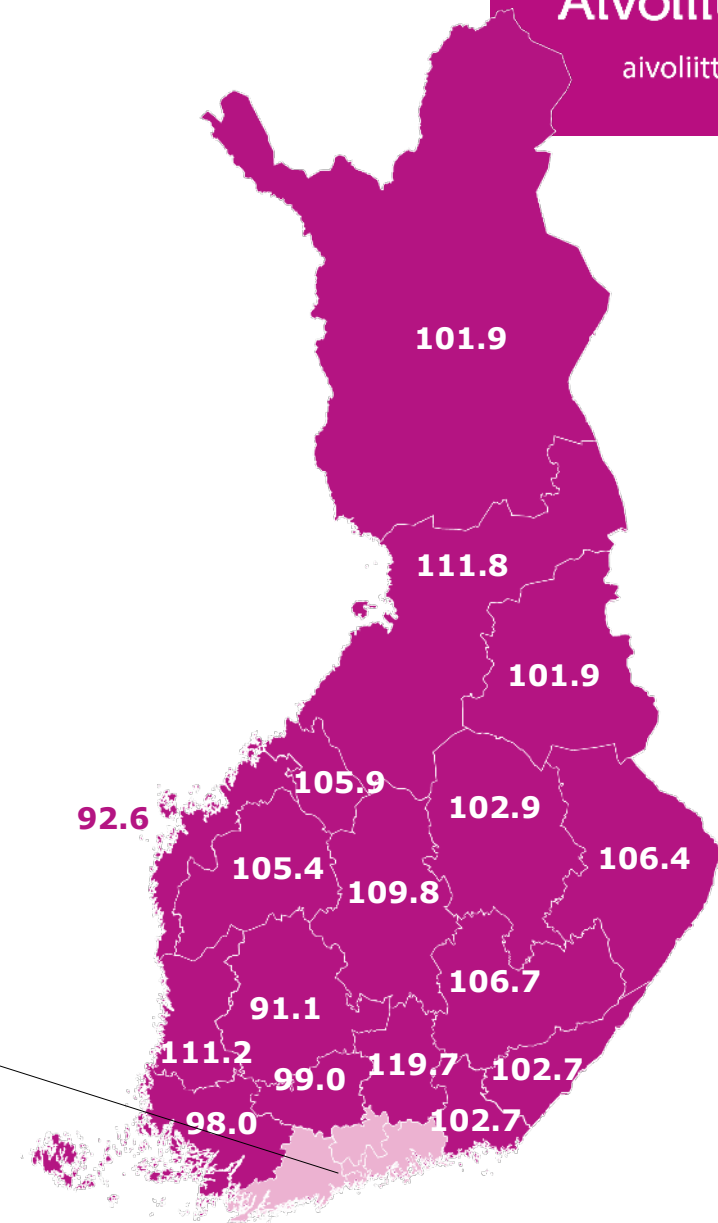
Aivoinfarktin sairastaneet hyvinvointialueittain (2018)

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	175
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	293
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	245
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	?
Helsingin kaupunki	1465

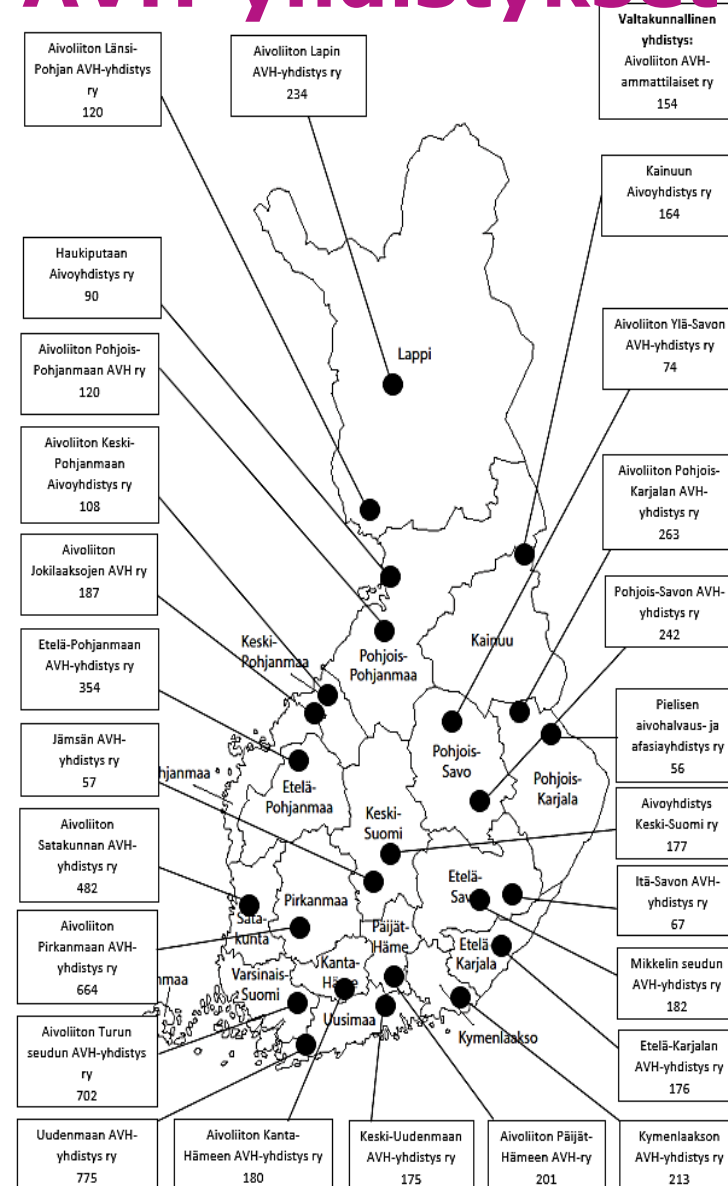

Aivoverisuonitauti-indeksi (THL) (2017-2019)

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	92.2
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	92.7
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	90.5
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	88.1
Helsingin kaupunki	92.1

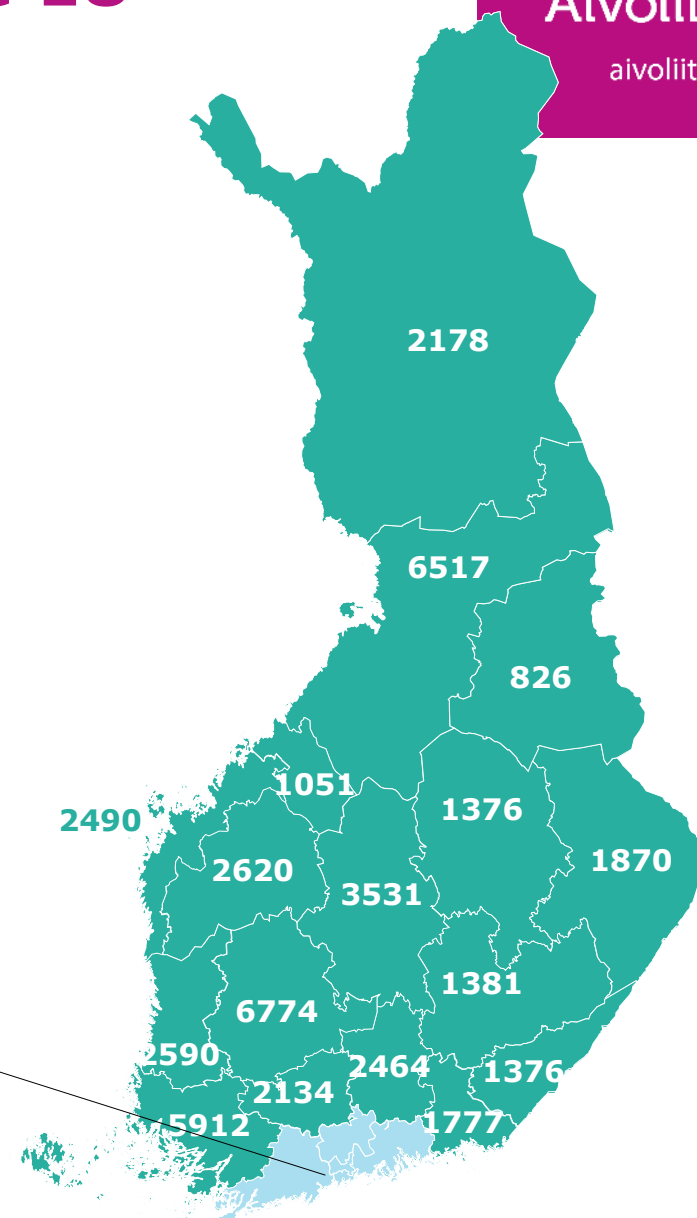

Jäsenmäärät AVH-yhdistykset

Kehityksellinen kielihäiriö määrät alle 18-vuotiaiden ikäluokasta (2018)

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	1381
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	3005
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	7158
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	3904
Helsingin kaupunki	7813

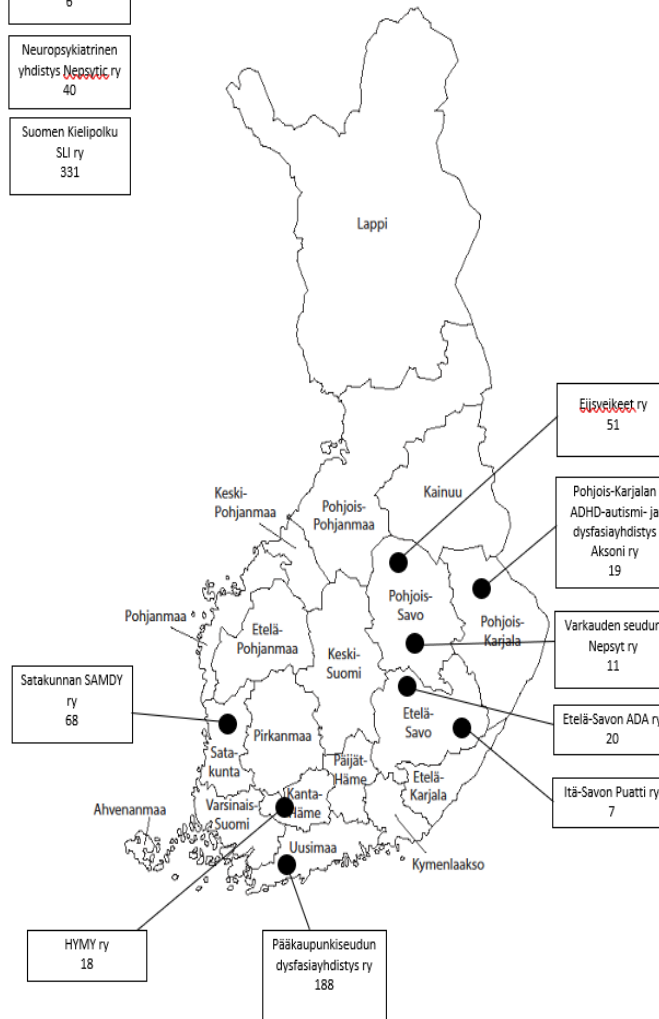
Jäsenmäärät kehityksellinen kielihäiriö -yhdistykset

Valtakunnalliset yhdistykset:

NAM – Neurokirjon
ammattilaiset ry
6

Neuropsykiatrinen
yhdistys Neopsyti ry
40

Suomen Kielipolku
SLI ry
331

AVH lukuina

Noin 25 000 sairastuu vuosittain (68 hlöä / päivä) - eli joka kuudes - heistä joka neljäs työikäinen

8/10 tapauksesta voitaisiin ehkäistä

Noin puolet sairastaneista tarvitsee kuntoutusta, noin 15 % saa sitä

AVH-kustannukset noin 1 miljardia euroa / vuosi

Kehityksellinen kielihäiriö lukuina

Kehityksellinen kielihäiriö noin 7 % / ikäluokka

Puheen kehityksen viivästyminen noin 19 %:lla lapsista → vaikuttaa noin 270 000 ihmisen elämään

Vasta kouluiässä havaittu tuen tarve ja hoito → noin 75.000 euroa / vuosi

Aivoliitto-yhteisö numeroina

- Liikevaihto noin 5 miljoonaa euroa
- 72 työntekijää
- Keskustoimisto Turussa, viralliset toimipisteet myös Helsingissä, Oulussa ja Tampereella
- 37 paikallisyhdistystä
- 7 100 henkilöjäsentä

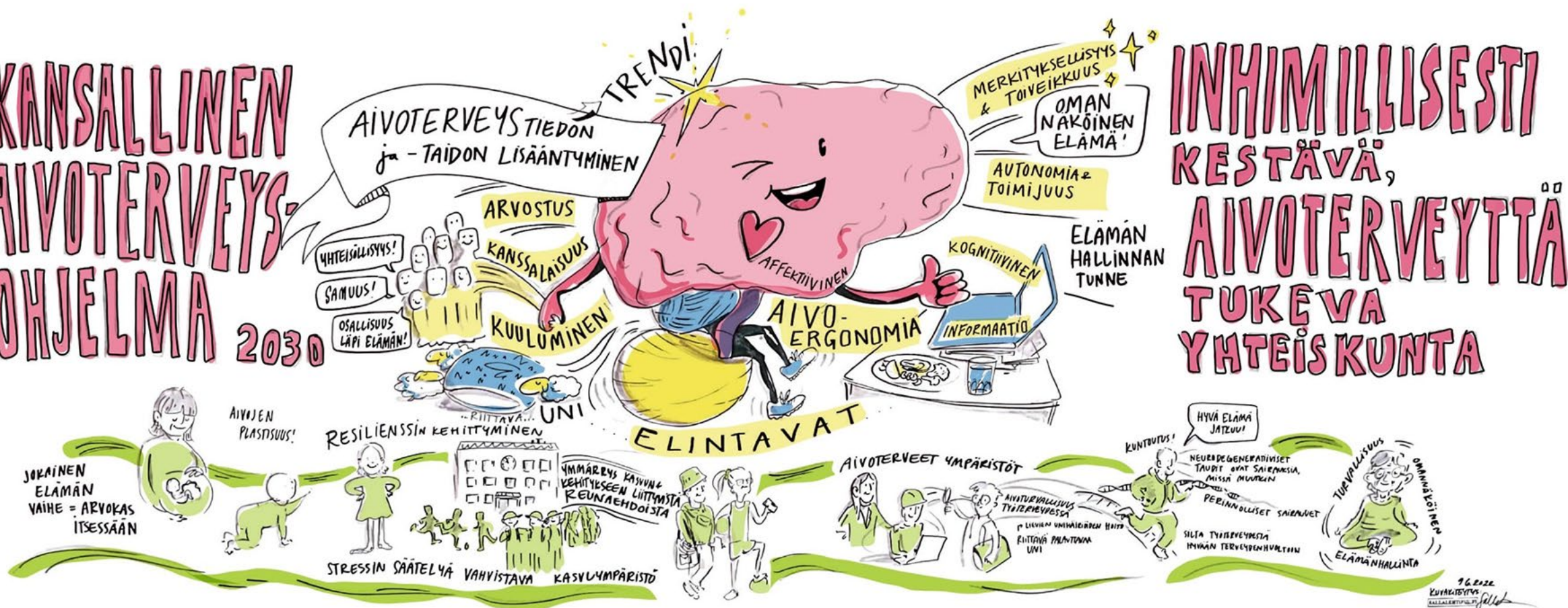

Kansallisesta aivoterveysohjelmasta

Lähtökohdista ja valmistelusta

- Vaikuttavuusperusteinen
- Ennakoivaa (ja ehkäisevää) näkökulmaa, *suojaavia tekijöitä*, painottava
- Aivoliitto koordinoi valmistelua yhteistyössä ikäryhmäkohtaisten koordinaatiokumppaneidensa kanssa
 - yhteiskehittäminen-ajattelua ja sen myötä eri tieteenalojen asiantuntijoiden osaamista hyödyntäen 10/21-12/22
- Hyvin olennaista vaikuttavuusperusteinen ja riittävän konkreettinen toimeenpanosuunnitelma
 - Aivoliitto tukee sen työstämisestä ja käytäntöön viemisestä vastuussa olevia koordinaatiokumppaneita
 - v. 2023-2029
 - mitattavissa olevat vaikutus- ja vaikuttavuustavoitteet ml. yhteiskunnallisen hyödyn mallintamisen avulla määriteltä inhimillinen ja taloudellinen hyöty
 - täydentää jo olemassa olevaa, ei päällekkäisiä kirjauksia
 - hyvinvointialuelähtöisyys(?)
 - vaikutusten hankinta-ajattelun hyödyntäminen soveltuvilta osin
 - eri toimijoiden strateginen ja toiminnallinen roolitus

KANSALLINEN AIVOTERVEYS- OHJELMA 2030

INHIMILLISESTI KESTÄVÄ, AIVOTERVEYTTÄ TUKEVA YHTEISKUNTA

Aivoliitto
aivoliitto.fi

Aivoliitto ry Aivoliiton palvelut oy

Suvilinnantie 2, 20900 Turku
p. 02 2138 200

www.aivoliitto.fi